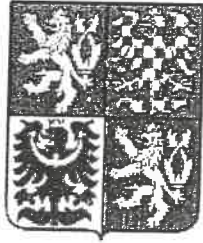

Naturalizace v České republice (GA15-07626S)
podle zákona č. 186/2013 Sb.

prac. č.:

1099r

Milan Chovanec
ministr vnitra

Toto rozhodnutí nebylo právní mocí
dne: 29.5.2017
podpis: [signature]

Č. j. MV-927-5/SO-2017

Praha 22-05-2017
Počet listů: 7

Účastník řízení:

Pan

st. přísl. Ukrajina
bytem:

1

ROZHODNUTÍ

Ministr vnitra jako věcně příslušný správní orgán podle § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), po projednání v rozkladové komisi ministra vnitra, **rozhodl o rozkladu**, který podal pan **dr, nar. 25. přísl. Ukrajina, bytem**

(dále jen „účastník řízení“), proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru všeobecné správy (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 15. 11. 2016, č. j. VS-1004/835.3/2-2009, kterým nebylo podle § 11 a § 22 odst. 3 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), vyhověno jeho žádosti o udělení státního občanství České republiky,

takto:

podle § 152 odst. 5 písm. b) správního řádu se rozklad proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 15. 11. 2016, č. j. VS-1004/835.3/2-2009,

zamítá.

Vypracováno

dne 25.5.2017

BRILCHA

ODŮVODNĚNÍ

Účastník řízení prostřednictvím Úřadu městské části Praha 11 podal dne 1. 6. 2015 žádost o udělení státního občanství České republiky podle § 17 zákona o státním občanství České republiky (dále jen „žádost“). Správnímu orgánu I. stupně byla žádost postoupena dne 3. 7. 2015.

Účastník řízení je státní příslušníkem Ukrajiny a na území České republiky má povolen trvalý pobyt od 5. 6. 2002.

Správní orgán I. stupně vyhodnotil podklady přiložené k žádosti jako nedostatečné a usnesením ze dne 22. 8. 2016 přerušil správní řízení o žádosti na dobu 30 dnů a současně vyzval účastníka řízení o předložení listin, které v usnesení výslovně označil. Požadované doklady správní orgán I. stupně obdržel dne 30. 9. 2016.

Správní orgán I. stupně po shromáždění podkladů vydal dne 15. 11. 2016, č. j. VS-1004/835.3/2-2009, rozhodnutí, kterým žádosti účastníka řízení dle § 11 a § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky nevyhověl, neboť na základě stanoviska Policie České republiky a zpravodajských služeb (dále jen „bezpečnostní sbor“), vyšlo najevo, že **účastník řízení ohrožuje bezpečnost státu**. Správní orgán I. stupně v odůvodnění napadeného rozhodnutí dále konstatoval, že podle předložených dokladů účastník řízení prokázal splnění podmínek podle § 14 zákona o státním občanství České republiky.

Rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 15. 11. 2016, č. j. VS-1004/835.3/2-2009 (dále jen „napadené rozhodnutí“), bylo účastníku řízení doručeno prostřednictvím provozovatele poštovních služeb dne 21. 11. 2016. Dne 5. 12. 2016 podal účastník řízení rozklad.

Účastník řízení v rozkladu označil napadené rozhodnutí za nezákonné a nepřezkoumatelné, neboť není odůvodněno v intencích § 68 odst. 3 správního řádu a správní orgán I. stupně postupoval v rozporu s § 2 odst. 1 správního řádu, když konstatoval, že si vyžádal stanoviska bezpečnostních sborů, na základě kterých vyšlo najevo, že účastník řízení ohrožuje bezpečnost státu, avšak není zřejmé, zda stanoviska bezpečnostních sborů nějaké utajované informace vůbec obsahují. Domnívá se, že v napadeném rozhodnutí musí být výslovně uvedeno, že byly ve stanoviscích bezpečnostních sborů obsaženy utajované informace, aby správní orgán na základě nich pak mohl konstatovat, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu. Účastníku řízení za této situace tak není zřejmé, zda byly splněny podmínky dle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky. Domnívá se také, že v případě, že by stanoviska bezpečnostních sborů obsahovala utajované informace, nemůže rozhodnutí o žádosti obsahovat pouhé konstatování, že účastník řízení ohrožuje bezpečnost státu. V této souvislosti účastník řízení odkazuje na rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 5 A 83/2011-39, ze dne 20. 4. 2015, ze kterého cituje: „S žalovaným lze jistě souhlasit v tom, že rozhodnutí, jímž se žadatelé neuděluje státní občanství z důvodů bezpečnosti státu, nemusí nutně obsahovat podrobné odůvodnění, spočívají-li důvody pro takové rozhodnutí na utajovaných skutečnostech. Lze pak jistě polemizovat s tím, jakou míru obecnosti lze v takových případech tolerovat u odůvodnění takového rozhodnutí, neboť je nutno vážit na jedné straně mezi právem účastníka řízení na to, aby seznal důvody, které vedly správní orgán k vydání jeho rozhodnutí, a mezi zájmem na ochraně bezpečnosti státu na straně druhé.“, a domnívá se, že lze jeho závěry použít i na jeho případ, přestože se jedná o judikát vydaný v intencích zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České

republiky, ve znění pozdějších předpisů. Podle účastníka řízení by mělo být rovněž zřejmé, zda představuje aktuální nebezpečí, v jaké oblasti, o jaký typ informací ve stanoviscích se jedná a jak závažné skutečnosti obsahují. V této souvislosti se odvolává na nález Ústavního soudu ze dne 11. 10. 2016, sp. zn. Pl ÚS 5/16, konkrétně na odlišná stanoviska soudců Vojtěcha Šimíčka, Kateřiny Šimáčkové a Ludvíka Davida, kteří, jak uvádí účastník řízení v rozkladu: „**upozornují na skutečnost, že odůvodnění rozhodnutí, kdy je uvedeno pouze, že žadatel ohrožuje bezpečnost státu, nelze považovat za dostatečné, neboť se z něho žadatel vůbec nedozví, co bylo důvodem zamítnutí, ani jakým způsobem se může bránit.**“.

Při posuzování rozkladu proti napadenému rozhodnutí ministr vnitra vycházel ze spisového materiálu vedeného správním orgánem I. stupně pod č. j. VS-1004/835.3/2-2009, a dále ze zákona o státním občanství České republiky. Ministr vnitra jako odvolací orgán přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu uvedeném v rozkladu, a zákonnost přezkoumal v celém rozsahu.

K námitkám účastníka řízení vzneseným v rámci podaného rozkladu ministr vnitra sděluje následující.

Z obsahu správního spisu vyplývá, že důvodem pro zamítnutí žádosti v daném případě byla skutečnost, že stanoviska bezpečnostních sborů obsahují informace, podle nichž účastník řízení ohrožuje bezpečnost České republiky. Jedná se o informace podléhající utajení podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů. V souladu s § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky se stanoviska bezpečnostních sborů nestávají součástí spisu, pokud obsahují utajované informace. V případě, že v řízení o žádosti vyjde najevo, že osoba žádající o státní občanství České republiky ohrožuje bezpečnost státu, jeho svrchovanost a územní celistvost, demokratické základy, životy, zdraví, nebo majetkové hodnoty, se v odůvodnění rozhodnutí pouze uvede, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu. V případě účastníka řízení dospěl správní orgán I. stupně právě k takovému závěru.

Účastník řízení v rozkladu odmítá závěr učiněný správním orgánem I. stupně, že představuje hrozbu pro bezpečnost České republiky, který vyplynul ze stanovisek bezpečnostních sborů, a proto považuje ministr vnitra za potřebné se podrobně zabývat právními aspekty uplatnění postupu podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky.

Stanoviska bezpečnostních sborů se vyhotovují z důvodu zjištění, zda udělení státního občanství žadateli může být bezpečnostním rizikem pro Českou republiku (viz § 13 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky). Negativní stanoviska bezpečnostních sborů jsou vydávána v případě, kdy příslušný bezpečnostní sbor na základě svých poznatků dospěje k závěru o existenci takového bezpečnostního rizika. Předmětná stanoviska jsou vydávána ředitelem příslušného bezpečnostního sboru, případně jeho zástupcem, tudíž je garantováno, že závěr o bezpečnostním riziku pro Českou republiku spojený s osobou žádající o státní občanství České republiky je založen na ověřených poznatcích a skutečnostech. V obecné rovině je nutno dále konstatovat, že stanoviska bezpečnostních sborů nejsou závaznými stanovisky podle § 149 odst. 1 správního řádu. Ministr vnitra je v rámci řízení o rozkladu přezkoumává ve vazbě na konkrétní situaci osoby žádající o státní občanství České republiky, požadavky zákona o státním občanství České republiky, správního řádu, a dalších dotčených právních norem, jakož i s přihlédnutím k judikatuře vnitrostátních a mezinárodních soudů. Ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství

České republiky ve vazbě na § 26 tohoto zákona nadto zakládá speciální procesní režim týkající se stanovisek bezpečnostních sborů, která na základě utajovaných informací obsahují negativní závěr ve věci udělení státního občanství České republiky z důvodu bezpečnostního rizika. Jsou-li naplněny podmínky pro použití dotčeného ustanovení, jak je tomu v posuzovaném případě, musí se tato úprava aplikovat, a nelze použít úpravu obecnou.

Stanoviska bezpečnostních sborů jsou podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky nezbytným podkladem pro rozhodnutí ve všech řízeních o udělení státního občanství České republiky vedle hodnocení splnění dalších zákonných podmínek pro udělení státního občanství České republiky. V daném případě byl jednoznačně zjištěn stav věci, kdy kladnému vyřízení žádosti bránila překážka podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, tudíž ministr vnitra ani správní orgán I. stupně neshledal v dotčeném postupu žádné pochybení.

Z hlediska ochrany základních bezpečnostních zájmů státu představuje tento zákonem upravený postup ve srovnání s obecnými předpisy o správním řízení legitimní a přiměřené omezení procesních práv účastníka řízení a obsahových náležitostí odůvodnění napadeného rozhodnutí. Nelze připustit, aby účastník řízení, který podle zjištění orgánů uvedených v § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky ohrožuje základní bezpečnostní zájmy státu, měl možnost se seznámit s obsahem stanovisek bezpečnostních sborů, jež obsahují utajované informace. Uvedení těchto informací souvisejících s ohrožením bezpečností státu, jeho svrchovanosti a územní celistvosti, demokratických základů, životů, zdraví, nebo majetkových hodnot, by mělo za následek prozrazení utajovaných informací, což by ve vazbě na ochranu základních bezpečnostních zájmů bylo krajně nežádoucí. Zákonná úprava zajišťuje, aby účastník řízení z odůvodnění napadeného rozhodnutí zjistil alespoň základní informaci o tom, co bylo důvodem zamítnutí jeho žádosti.

V této souvislosti lze zmínit i Výkladovou zprávu komise expertů pro státní občanství k Evropské úmluvě o státním občanství, v níž se v komentáři k čl. 11 uvádí, že v případech rozhodnutí týkajících se národní bezpečnosti má být poskytováno pouze minimum informací (v angl. originále „*For decisions involving national security, only a minimum amount of information has to be provided.*“). Z tohoto hlediska lze považovat i takovou základní informaci za nezbytné minimum informací.

Pouze pro úplnost pak ministr vnitra podotýká, že s obdobnou úpravou, jakou má Česká republika, se lze setkat i v jiných státech, např.:

- v Polské republice, kde se rozhodnutí opírající se v zákonem stanovených případech o bezpečnostní důvody neodůvodňují [čl. 107 Zákoníku správního řízení ze dne 14. 7. 1960 (Kodeks postępowania administracyjnego), ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s čl. 31 a 36 zákona o státním občanství ze dne 2. 5. 2009 (Ustawa o obywatelstwie polskim)],
- v Dánském království, kde může Parlamentní naturalizační komise o neudělení státního občanství (naturalizaci) v případech možné bezpečnostní hrozby pro Dánské království rozhodnout bez odůvodnění rozhodnutí a možnosti odvolání.

Podle názoru ministra vnitra nelze než konstatovat, že v předmětném řízení správní orgán I. stupně postupoval při znepřístupnění stanovisek bezpečnostního sboru a neuvádění konkrétních důvodů v odůvodnění napadeného rozhodnutí v intencích § 22 odst. 3 zákona

o státním občanství České republiky, z něhož vyplývá též odchylný postup v případě § 36 odst. 3 a § 68 odst. 3 správního řádu.

Je rovněž nutno poznamenat, že správní řád je úpravou obecnou, zatímco zákon o státním občanství České republiky úpravou speciální. Podle § 1 odst. 2 správního řádu se správní řád nebo jeho jednotlivá ustanovení použijí, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup. Ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky stanoví zvláštní, od obecného režimu správního řádu odchylnou, úpravu odůvodňování napadeného rozhodnutí.

Ministr vnitra dále konstatuje, že je sice pravda, že účastníku řízení nejsou známy konkrétní důvody, které k vydání negativních stanovisek bezpečnostních sborů vedly, právo na spravedlivý proces účastníka řízení je však zachováno, a to přiměřeně k okolnostem případu. Účastník řízení byl seznámen s tím, že zamítavé rozhodnutí je založeno na příslušném negativním stanovisku bezpečnostního sboru. Má též možnost proti tomuto závěru brojit podáním rozkladu, což ostatně učinil. Důvody, na nichž bylo zamítavé rozhodnutí správního orgánu I. stupně založeno, jsou v řízení o rozkladu přezkoumávány i bez toho, že by je účastník řízení přesně znal. Právo obhajovat svá práva a zájmy je tedy v potřebném rozsahu zachováno, samozřejmě při respektování specifík daného případu (tedy dopadu do bezpečnostních zájmů státu).

V této souvislosti ministr vnitra dále uvádí, že výše zmíněná omezení procesních práv účastníka řízení, vyplývající z § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, ve shodě se správním orgánem I. stupně, považuje za ústavně konformní se zřetelem k čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky. Podle tohoto článku lze státní moc uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Zákon, v daném případě zákon o státním občanství České republiky, přitom jednoznačně limituje obsah odůvodnění napadeného rozhodnutí v případech stanovených v § 22 odst. 3 tohoto zákona. Správní orgán I. stupně odůvodněním napadeného rozhodnutí tento postup plně respektoval, a dostál tedy i ústavní zásadě zákonnosti.

Nelze také opomenout, že ústavnost § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky již potvrdil Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 11. 10. 2016, sp. zn. Pl ÚS 5/16, jímž zamítl návrh na zrušení citovaného ustanovení. Ústavní soud dospěl k závěru, podle něhož *„konkrétní důvody nevyhovění žádosti nebudou sdělovány jen v těch případech, kdy je zde reálná obava, že by jejich zveřejnění mohlo ohrozit bezpečnost státu či třetích osob. S ohledem na uvedené sleduje napadená právní úprava legitimní cíl, kterým jsou bezpečnostní zájmy státu. K dosažení tohoto cíle současně zvolila racionální a nikoliv svévolné prostředky, neboť z odůvodnění napadeného rozhodnutí vylučuje toliko ty informace, pro které je žádost zamítnuta z důvodu ohrožení bezpečnosti státu, přičemž se alespoň obecně uvede, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu. Uvedený kompromis mezi zájmem jednotlivce na sdělení důvodů zamítavého rozhodnutí na straně jedné a bezpečnostními důvody na straně druhé považuje Ústavní soud ... za ústavně konformní“* (viz bod 61 odůvodnění), přestože účastník řízení v rozkladu odkazuje na odlišná stanoviska soudců Vojtěcha Šimíčka, Kateřiny Šimáčkové a Ludvíka Davida, jak je uvedeno výše.

Ministr vnitra zároveň zdůrazňuje princip, nyní výslovně zakotvený v § 12 zákona o státním občanství České republiky, podle něhož na udělení státního občanství není právní nárok, jak již dříve opakovaně potvrdil Ústavní soud i Nejvyšší správní soud (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2006, č. j. 3 As 32/2005-51, a navazující

usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 5. 2007, sp. zn. II. ÚS 624/06, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 As 142/2013-29). V úvahu vzal ministr vnitra i skutečnost, že osobě, již bylo uděleno státní občanství České republiky, toto občanství (na rozdíl od řady jiných států) nelze odejmout proto, že se stala bezpečnostním rizikem pro Českou republiku. Proto je nutno případné bezpečnostní riziko před udělením státního občanství České republiky vážit obzvláště pečlivě. V případech, kdy státoobčanský vztah nevzniká ze zákona, ale na základě rozhodnutí orgánu státu, má tento stát nezadatelné právo rozhodnout, zda určité osobě státní občanství udělí či nikoli. Toto ostatně vyplývá z usnesení Ústavního soudu ze dne 8. 3. 2000, sp. zn. IV. ÚS 586/99, kdy každý suverénní stát má právo stanovit podmínky, za kterých mohou cizinci získat státní občanství České republiky s tím, že zde není žádného základního práva, které by stát mohl porušovat tím, že cizinci státní občanství neudělí. Pokud tedy není cizinci státní občanství České republiky uděleno, neporušuje tím orgán zastupující stát žádné právo zaručené Ústavou, ústavními zákony ani mezinárodní smlouvou ve smyslu čl. 10 Ústavy (k tomu též viz níže).

Takový postup pak není v rozporu ani s Evropskou úmluvou o státním občanství. Ministr vnitra považuje za důležité poukázat též na skutečnost, že Evropská úmluva o ochraně lidských práv ani její protokoly negarantují právo na udělení státního občanství konkrétní země. To ostatně potvrzuje i judikatura ESLP – viz např. rozhodnutí z 12. 1. 1999 ve věci *Karashev proti Finsku*, stížnost č. 31414/96 (ECHR 1999-II), bod 1. a).

K námitce účastníka řízení spočívající v porušení § 2 odst. 1, správního řádu, ministr vnitra konstatuje, že správní orgán I. stupně při svém rozhodování přihlédl a zvažil všechny individuální skutkové okolnosti posuzovaného případu. Vylučuje proto možnost, že by postupoval v rozporu s § 2 odst. 1 správního řádu. Ministr vnitra rozhodnutí správního orgánu I. stupně dále shledává v souladu s veřejným zájmem, odpovídající okolnostem daného případu podle § 2 odst. 4 správního řádu, a založené na dostatečném zjištění stavu věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti. Správní orgán I. stupně si též opatřil všechny podklady potřebné pro rozhodnutí podle § 50 odst. 2 správního řádu.

Podle § 152 odst. 5 písm. b) správního řádu „Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, lze v řízení o rozkladu rozklad zamítnout.“

Vzhledem k tomu, že v daném případě nepominula překážka podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, lze se ztotožnit s právním názorem správního orgánu I. stupně vyjádřeném v napadeném rozhodnutí a přistoupit podle § 152 odst. 5 písm. b) správního řádu k zamítnutí rozkladu.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí se podle § 91 odst. 1 správního řádu ve spojení s § 152 odst. 4 správního řádu nelze odvolat.

Milan Chovanec

Rozdělovník:

1. .
2. Ministerstvo vnitra, odbor správní
3. Ministerstvo vnitra, odbor všeobecné správy

